

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

placuit neque Maximum Episcopum esse vel fuisse, nec eos qui ab ipso in quolibet gradu Clerici sunt ordinati, cum omnia que ab eodem perpetrata sunt in irritum deducta esse videantur. Tum verò ordinatus est Nectarius Episcopus in Ecclesia Constantinopolitana.

I X. Datum hunc honorem ingentibus Acholij virtutibus, habita etiam fortassis ratione sedis Theſſalonicenſis, nullus est dubitandi locus. Nam hunc honorem illi habitum non fuisse propterea quòd Damasi Papæ Legatus esset in ea synodo ex eo constat quòd non iussu Damasi neque sponte sua Constantinopolim accessit, sed invitatus & evocatus ab Episcopis orientalibus, ut disertè scriptum est in eisdem literis Concilij Italici. Falli ergo necesse est viros doctos qui ex epistola Damasi ad Acholium, quæ extat inter acta Concilij Romæ habiti sub Bonifacio secundo, collegerunt Acholium fuisse Damasi Legatum in secunda synodo œcumenica, cum Sozomenus lib. VII. cap. VII. Acholium inter eos Episcopos enumeret qui Concilio primo Constantinopolitano præfuerunt, non potuisse autem Acholium alia ratione synodo CP. extra Diœcesim suam præesse quàm vi legationis Damasi. Falluntur, inquam. Nam falsum est Sozomenum enumerare Acholium inter eos Episcopos qui synodo illi præfuerunt. Illud tantum ait, Macedonianorum duces, non verò Concilij præfides, fuisse Eleusium Cyzici Episcopum & Marcianum Lampſacenum, Catholicorum verò Timotheum Alexandrinæ sedis antistitem, Meletium Antiochiæ, & Cyrillum Hierosolymorum. Tum subiungit: *Cum his autem erant Acholius Theſſalonicenſis & Diodorus Tharſenſis & Acacius Berœenſis.* Nihil heic de præfidentia in synodo: cuius tamen mentionem faceret Sozomenus, non inde tamen colligi poſſet Acholium illic tenuisse vices Damasi, cum altum istius rei silentium sit in literis Concilij Italici & in scriptoribus ecclesiasticis omnium seculorum. Præterea, ea fuit præcis etiam seculis consuetudo, ut Legati Romanorum Pontificum primas sedes obtinerent in synodis œcumenicis. Et heic apud Sozomenum Acholius sexto tantum loco ponitur, & quidem longo intervallo post Eleusium & Marcianum Episcopos minorum civitatum. Quod est omnino infra dignitatem Episcopi Theſſalonicenſis, præsertim si Romani Pontificis vices illic gessisset. Itaque necesse est affirmare Sozomenum heic tantum agere de illis Episcopis qui primas partes tenerent inter Episcopos qui Concilio Constantinopolitano interfuerunt, non verò designare voluisse eos qui synodo præfuerunt.

† Holſten. in Notis ad Concil. Rom. sub Bonif. pag. 261. Chifflet. in Notis ad Vigil. Tapf. pag. 44.

Vide Soerat. lib. 9. c. 8.

X. Ex his porrò quæ dicta huc usque de Acholio sunt facile colligi potest falli virum eruditissimum Henricum Valeſium, qui Acholium putat unum fuisse ex Episcopis orientalibus, ob eam videlicet causam, quòd adfuerit in secunda Synodo œcumenica, cui solos, inquit, *Orientis Episcopos interfuisse constat.* Cerrum sanè est occidentales Episcopos non interfuisse huic synodo, quæ ex solis orientalibus constitit. Sed non inde sequitur Acholium fuisse unum ex orientalibus. Nam ante divisionem Imperij, quæ facta est à Theodosio, Illyricum solidum, in quo sita erat Theſſalonica, accensebatur Occidenti, ut dictum est in capite XXI. istius libri, & probat etiam idem Valeſius. Præterea Acholius non interfuit huic synodo ut Episcopus Ecclesiæ orientalis, sed ut unus occidentalium, evocatus nimirum ab orientalibus, ut docet epistola Concilij Italiæ ad Theodosium, cuius locus paulò antè relatus est in hoc capite. Quod animadverſum non fuisse à Valeſio miror, qui testimoniis istius epistolæ Concilij Italici frequenter utitur in Annotationibus suis ad Socratem & Sozomenum.

CAPVT XXI.

Synopsis.

I. *Agendum de ordinatione Maximi in Ecclesia CP. ut Nicolaus I. vindicetur à suspitione mendacij adversus Blondellum. Damasus Papa non favit Gregorio Nazianzeno in hac causa, ut visum est Baronio. Immo ejus translationem fieri non debere rescriptit.*

II. *Describuntur quæ Constantinopoli acta sunt circa Maximi & Gregorij ordinationem. Damasi scripta ad Episcopos quosdam Illyricianos epistola damnat ordinationem Maximi, & presumptionem Gregorij, qui de civitate sua ad Constantinopolitanam transire veller contra Canones.*

III. *Idem de ea re scribit ad Acholium Theſſalonicensem, hortaturque eum dare operam uti catholicis Episcopis in CP. urbe constituatur.*

IV. *Ex his Damasi epistolis collegerunt viri docti Acholium Damasi Legatum fuisse in secunda synodo œcumenica. Refellitur ea doctorum virorum opinio.*

V. *Theodosius Imp. baptizatur ab Acholio. Concilium Constantinopoli congregatur, ad quod orientales Episcopi evocant Acholium pro causa Maximi & Gregorij finienda. Gregorio se episcopatu regia urbis abdicante, Nectarius in ejus loco ordinatur, Maximus verò deponitur & excommunicatur.*

VI. *Maximus damnatus confugit ad Episcopos Italos, qui patrocinium ejus suscipiunt, damnata Nectarij ordinatione. Causa ejus arbitrat in Concilio Aquileiensi sub Ambrosio, ex quo scriptum est ad Theodosium.*

VII. *Queritur an Acholius huic Concilio interfuerit, & utrum heic tenuerit vices Damasi. quod negatur.*

VIII. Concilium Rome congregatur ob dissen-
sionem quarundam Ecclesiarum, præsertim Constantino-
politana. Maximi causa tristes habuit exitus, meli-
orque fuit conditio Nestary.

IX. Rediit dein Ecclesiæ concordia, qua propter
hanc causam dissociata fuerat, post scriptam ab orien-
talibus Episcopis epistolam ad Damasum Papam & ad
synodum Romanam.

X. Negotium illud pacis consummavit Theodosius,
missa ad Damasum illustri legatione, ut ei significaret
ordinationem Nestary.

XI. Acholius non tenuit locum Damasi in secunda
synodo œcumenica. Refellitur Holstenius, qui ait eam
synodum pro generali habitam non fuisse ab Ecclesia
Romana. Quod refellitur multis argumentis, præcipue
verò auctoritate veterum Pontificum Romanorum, qui
testantur se tenere atque defendere definitiones statutas
in quatuor sanctis Conciliis.

XII. Gregorius Magnus proficitur se quatuor san-
cta Concilia, in quibus Constantinopolitanum secundo
loco ponit, suscipere & venerari sicut sancti evangelij
quatuor libros. Nicolaus I. ait secundam synodum
episcopalis sedis auctoritate fultam fuisse. Emendatur
Innocentius III. qui canonem Photiani Conciliabuli
putavit esse Concilij C. P. primi.

XIII. Reponi potest Romanam Ecclesiam susce-
pisse quidem definitionem fidei editam in hoc Concilio,
ceterum canones non suscepisse, juxta testimonium san-
cti Gregorii.

XIV. Locum Gregorij oportet esse depravatum,
cum aliquid diversum habeat ab auctoritate decessorum
ejus, consuetque ex Dionysio Exiguo canones tres illius
Concilij receptos ab Ecclesia Romana fuisse diu ante
tempora Gregorij.

XV. Maneat itaque nullam Romanæ sedis lega-
tionem interfuisse Concilio secundo œcumenico.

XVI. Damasi Legatos non interfuisse secunde sy-
nodo œcumenica probatur etiam testimonio Græcorum.

I. QVONIAM superiori capite non-
nulla diximus de ordinatione Maxi-
mi in Ecclesia Constantinopolitana, cujus
partim occasione coactum est Concilium
Constantinopolitanum, res postulare vide-
tur ut causæ istius initia reperamus, præfer-
tim cum hinc quoque commendari possit fi-
des rerum à Nicolao primo proditarum in
epistolis ad Imperatorem Michaëlem, de
qua nobis suspicionem injicere voluit David
Blondellus in libro de Primatu. Explicabun-
tur etiam hac ratione verba Nicolai ex qui-
bus illustrissimus Cardinalis Baronius colle-
git Damasum Papam Gregorio Nazianzeno
favisse, qui Constantinopolitana Ecclesiæ
ordinatus item fuerat Episcopus, persuasum,
ut ipse putat, ab Hieronymo, qui Gregorij
auditor fuerat, quique apud Damasum pro
Gregorio litens egerat ex urbe Constanti-
nopolitana scriptis. Fallitur enim hoc loco
Baronius, ex eo existimans Damasum Gre-
gorio favisse, quod testetur Nicolaus fre-
quentia Damasi adversus Maximum rescrip-
ta fuisse, tanquam non potuerit Damasus
ordinationem Maximi repellere quin eodem

tempore Gregorij translationem approba-
ret. Contrà, Damasus sic Maximum insecta-
tus est ut etiam translationem Gregorij fieri
prohiberet, tanquam contrariam canonibus
& bonis moribus, ceu mox ostensuri sumus.

II. Vacante igitur Constantinopolita-
na Ecclesia, Gregorius Nazianzenus tum
Episcopus, qui Constantinopoli fidem or-
thodoxam publicè profitebatur adversus
Arrianos, ad eam cathedram vocatus est. At
parte ex alia Episcopi aliquot Ægyptij Ma-
ximum secta Cynicum ordinarunt Episco-
pum contra Gregorium. Hæc cum ab
Acholij & aliorum quorundam tractus illius
Episcoporum aures pervenissent, literas ad
Damasum in commune scripserunt, rei ge-
stæ seriem continentes, ut qui ab Imperato-
re ad Concilium Constantinopoli habend-
um evocati fuerant, de negotio quod uni-
versam Ecclesiam respiciebat, Romanæ Ec-
clesiæ sententiam explorarent. Damasus in
epistola generali ad eosdem Episcopos data
primùm graviter reprehendit ordinationem
Maximi, deinde verò damnat eorum consi-
lium qui Gregorij translationem perege-
rant, tamenetsi illum non nominet. *Decursis*

*litteris dilectionis vestre, fratres carissimi, in-
quit, satis sum contristatus, eo tempore quo Deo
prestante heretici verant obiecti, nescio quos ex
Ægypto venientes in postulatione contra regulam
ecclesiastica disciplina alienum à nostra professio-
ne in Constantinopolitana civitate Cynicum ad
sacerdotium vocare voluisse. Tum exagitata or-
dinatione illa, addit commonere se eos ut in
Concilio Constantinopolitano, quod indi-
ctum ob eam causam erat, darent operam
quemadmodum prædictæ civitatis Episco-
pus eligatur, qui nullam habeat reprehensio-
nem. In fine eos hortatur ad custodiam ca-
nonum, & ne patiantur aliquem migrare de
civitate ad civitatem. Quod adversus Gre-
gorium scriptum esse nullus est dubitandi lo-
cus. Sic ergo ait Damasus: Illud præterea*

*commonco dilectionem vestram, ne patiamini ali-
quem contra statuta majorum nostrorum de civi-
tate alia ad aliam transluci, & deserere plebem
sibi commissam, & ad alium populum per ambitio-
nem transire. Tunc enim contentiones oriuntur,
tunc schismata graviora accipiunt, cum & illi
qui amiserint sacerdotem sine dolore animi esse
non possunt, & illi qui alterius civitatis acceperint
Episcopum, etiamsi gaudeant, invidiosum sibi in-
telligunt fore sub alieno se agere sacerdote. De
Gregorio, inquam, heic agi manifestum est,
& docet præterea epistola Concilij Italiæ ad
Theodosium, de ordinatione Maximi agens,
his verbis: Tamen ne absentibus partibus præ-
sumptè aliquid definisse videremur, clementiam
tuam datis litteris putavimus instruemdam, ut ei*

Theodoret. lib. 4.
Hist. eccl. cap. 8.

Apud Holsten.
P15. 37.

Ibid. pag. 47.

Concil. Nic. c. 14.
Concil. Antioch.
c. 21.
Concil. Sardie.
c. 1.

Appendix Cod.
Theodot. pag. 104.

Res. VII.
Societ. III.
Pg. 44.

22. 17. 11.

Res. VII. 110.

Res. VII. 111.

consuleretur ex usu publicæ pacis atque concordie; quia revera advertebamus Gregorium nequaquam secundam traditionem patrum Constantinopolitanæ Ecclesiæ sibi sacerdotium vindicare.

III. Præter illam porrò epistolam generalem, Damafus aliam seorsum dedit ad Acholium, à quo & ipse seorsum ab Episcopis scriptam epistolam acceperat de ordinatione Maximi, ad eumque rescripsit non sibi placuisse ordinationem illam, hortaturque eum dare operam uti catholicus Episcopus in Constantinopolitana urbe constituitur. *Ad literas sanctitatis tuæ, inquit, plenè rescripsi non mihi placuisse quòd nescio quem Maximum ex Ægypto venientes conatum vel maximè, cuius habitus juxta Apostolum ignominiosus esset, Constantinopoli Episcopum ordinare voluissent. Rectius igitur fecerit sanctitas tua, si dederit operam ut de cetero catholicus constituitur, cum quo nobis Deo propitio possit pax perpetua perdurare.*

Apud Hollen.
Pag. 41.

IV. Ex his Damasi epistolis collegerunt viri docti, uti jam diximus, Acholium Damasi Legatum fuisse in secunda synodo œcumenica; cum tamen nulla illic legationis illius vestigia extant, repugnètque præterea auctoritas epistolæ Concilij Italici ad Theodosium, quæ docet Acholium non venisse sponte sua ad Concilium, sed invitatum ab Episcopis orientalibus. Quòd si quis tamen contentionis studio vellet omnino ex illa epistola colligi Acholium in ea synodo tenuisse locum Damasi, propterea quòd ei Damafus injungere videtur ut in Concilio Constantinopolitano catholicum Ecclesiæ huic Episcopum ordinari procuret, is certè fateatur oportet non uni Acholio commissas fuisse Damasi vices, sed Eurydico etiam, Severo, Vranio, Philippo, & Iohanni, quibus hanc ipsam curam disertis verbis imponit Damafus, atque ita in plures divisam esse auctoritatem quam illi uni Acholio tributam volunt. *De cetero commoneo sanctitatem vestram, ut quia cognovi dispositum esse Constantinopoli Concilium fieri debere, sinceritas vestra det operam quemadmodum prædictæ civitatis Episcopus eligatur qui nullam habeat reprehensionem; ut Deo propitio cum integra pax catholicorum Sacerdotum fuerit confirmata, nullæ deinceps dissensiones in Ecclesia oriantur, ut præstante Deo, quod jam dudum optavimus, cum catholicis sacerdotibus possit pax perpetua perdurare.* Præterea, valde accusanda esset Acholij contumacia, qui non vi mandatorum Damasi Constantinopolim accefferit, sed postquam rogatus & evocatus fuit ab Episcopis orientalibus.

Apud Hollen.
Pag. 41.

V. Dum hæc Constantinopoli agebantur, Theodosius Imperator apud Theffalonicam baptizatus est ab Acholio anno trecentesimo octuagesimo. Is ergo initia fidei

sua consecrare cupiens insigni aliquo facinore, nihil illustrius se facere posse putavit, sic fortassis ab Acholio persuasus, quàm si recens Ecclesiæ Constantinopolitanæ schisma sedaret. Ea de causa Concilium in ea urbe convocavit, in quo, ut Socrates & Sozomenus tradunt, tum Nicæni Concilij decreta confirmarentur, tum ordinaretur aliquis qui Constantinopolitanæ sedis episcopatum administraret. Advenientes in regiam urbem Episcopi, primò segregantes se ab Episcopis Ægyptiis, sacros conventus cum Gregorio egerunt. At vir pacis amantissimus, cum videret discordiam inter Episcopos esse subortam propter ordinationem suam in Ecclesia Constantinopolitana, ad eamque redintegranda illos fuisse congregatos, primùm orare uti cum jam de concordia constituida convenissent, ea quæ ad concordiam mutuam spectarent, unius hominis injuriæ præferre velint, abiturum se lubenter episcopatu tantæ urbis, quietem porrò ac tranquillitatem sibi cariorem esse; conquirerent itaque virum præstabilem & sapientem, qui provinciam tam plenam curarum tum capeffere tum probè administrare posset, eumque Episcopum designarent urbis Constantinopolitanæ. His rationibus persuasi patres, cum inter se de negotio magni momenti deliberarent, literas ad Acholium Theffalonicensem Episcopum miserunt, orantes uti Constantinopolim veniret, ut cum ejus judicio sive consilio de regie urbis episcopatu decernerent. Gregorio itaque se episcopatu illo abdicante, Nectarium in loco ejus ordinarunt, Maximum autem episcopali dignitate spoliarunt, eique Ecclesiæ interdixerunt.

VI. Videns ista Maximus, in Italiam se contulit, ut Pontificum Italarum, sed præcipuè Damasi Romani & Ambrosij Mediolanensis, quorum ea tempestate summa auctoritas erat, favore fultus, Nectario reprobo, Constantinopolitanam Ecclesiam retinere posset. Constat autem Nectarij ordinationem initio non placuisse Damaso. Itaque affirmare possumus Damasum & occidentale Concilium hoc Maximi confugium approbasse, eamque occasionem explicandæ auctoritatis Romanæ & occidentalis Ecclesiæ in sedem Constantinopolitanam avidè arripuisse. Hinc factum ut in Concilio Aquileiensi sub Ambrosio, quod generale erat ex Occidente, cuique Damasi auctoritatem ex eo inter cetera intervenisse colligitur quòd de illo congregando Gratianus Imperator ad eum scripsit, ut fidem facit auctor Synodici, in Concilio inquam Aquileiensi, damnata Nectarij ordinatione, ita approbatus sit Maximus, ut Episcopi ex eo Concilio ad Theodosium

Thimos
lib. 1. c. 14.

Apud Hollen.
Pag. 41.

Vide Hollen.
in Notis
pag. 41.

apud Hollen.
Pag. 41.

Theodosium rescripserint nihil habuisse se in quo de episcopatu ejus dubitare possent, cum etiam vim sibi repugnanti a plerisque etiam de populo & clero testatus esset illam; neque aliter redintegrari posse concordiam inter occidentales & orientales, quæ propter hanc causam soluta & dissociata fuerat, quam si posthabita & cassata Nectarij ordinatione, Maximus, utpote prior ordinatus, sedi Constantinopolitanae redderetur; si verò obtineri id non posset, certè causa utriusque coram Damaso retractaretur in synodo Romana, ad quam Episcopi ex Occidente & Oriente convenirent.

VII. Huic Concilio Aquileiensi præfuisse Ambrosium Episcopum Mediolanensem vetera illorum temporum monumenta probant. Auctor verò Synodici addit Acholium quoque Thessalonicensem synodi præsidem unà cum Ambrosio fuisse; cum tamen ille neque in epistolis synodicis nominatus invenitur, neque in Actis quæ nunc extant ejusdem Concilij. Ex eo tamen synodici loco viri clarissimi Lucas Holstenius & Petrus Franciscus Chiffletius collegerunt Acholium Damasi Legatum fuisse in Concilio Aquileiensi, eo nimirum argumento persuasi, quòd synodo Aquileiensi, quæ in Italia cogebatur extra Diocesim Illyricianam, interesse non potuerit nisi sub umbra legationis apostolicæ sedis. Ego verò fateor valde dubitare me an Acholius præfens fuerit in Concilio Aquileiensi. Ceterum huic interfuisse potuit etiam ut Episcopus Thessalonicensis, utpote unus Episcoporum Occidentis, adeo ut opus non sit recurrere ad vices Damasi. Immo Legatum ejus illuc non fuisse vel ex eo colligerem (tamen concederem illum interfuisse synodo) quòd primum ubique locum obtinet Ambrosius in epistolis synodicis, in quibus Acholius ne nominatur quidem, quod est omnino infra dignitatem ejus qui Vicarius esset Romani Pontificis. Nunc ad causam Maximi & Nectarij revertamur.

VIII. Imperialibus itaque literis, ut Hieronymus ait, Romam ob disensionem Constantinopolitanæ, Antiochenæ, & Hierosolymitanæ Ecclesiarum contractis Orientis & Occidentis Episcopis anno CCCLXXXII. adfuit etiam Acholius, unus videlicet occidentalium; orientales verò Constantinopoli substituerunt, tamen & Imperatorum rescriptis & occidentalibus Concilij literis Romam evocati fuissent. His literis occidentales, ut ex orientalium epistola colligitur, hortabantur orientales ad pacem Ecclesiarum, nominatim agentes de ordinatione Nectarij, cujus causam in synodo Romana retractandam

esse contendeabant juxta postulata prioris synodi. Adfueritne Maximus, annon, a nemine traditum invenio. Probabile tamen est adfuisse in synodo quæ propter eum celebrabatur, & quam Episcopi Italiae, gratificari ei cupientes, ab Imperatoribus congregari petiverant, præsertim cum ipse averfos à se videns animos Episcoporum orientalium ac Theodosij Augusti, quorum studia ad Nectarium conversa erant, in Italiam se contulisset, ut causam in synodo ageret suam, quemadmodum loquuntur Episcopi Concilij Italici ad Theodosium. Vt cunque se res habeat, certum est causam Maximi tristes exitus habuisse, melioremque fuisse Nectarij conditionem.

IX. Rediit deinde Ecclesiis concordia post scriptam ab orientalibus epistolam ad Damasum Papam & ad synodum Romanam, quæ extat apud Theodoretum, in qua jure factam Nectarij ordinationem pertinacissimè, licet verbis perquam modestis, affirmabant. Nam hæc omnino sunt verba eorum: *De administrationibus autem quæ sunt cujusque Ecclesie proprie, cum vetus, uti nostis, lex est, tum sanctorum patrum in Nicæno Concilio deciso, ut videlicet singularum provinciarum antistes, unà cum finitimis, modo ipsis ita visum fuerit, Episcopis, ministros ad Ecclesiarum commodum in suis ipsorum provinciis ordinent. Ex cujus legis & definitionis præscripto scitote tum aliis quoque Ecclesias apud nos administratas esse, tum illustrissimarum Ecclesiarum Sacerdotes delectos. Unde Ecclesia Constantinopolitana recens, ut ita dicam, edificata, quamque ex hereticorum blasphemia tanquam ex ore leonis per misericordiam Dei nuper eripimus, reverendissimum sanctissimumque Nectarium in Concilio generali, communi omnium consensu, præsentis Theodosio Imperatore religiosissimo, totius denique Cleri totiusque civitatis suffragiis, Episcopum constituimus. Et infra: Quibus rebus tanquam legitime & secundum Ecclesie canones constitutis obsecramus vestram reverentiam uti congratuletur, spiritali caritate nos mutuo devinciente, & timore Domini, qui omnem humanam affectionem reprimat, Ecclesiarumque edificationem amori illi & benevolentie, qua singuli singulos complectuntur, longè anteponit.*

X. Negotium illud pacis & concordie prudenti usus consilio consummavit Theodosius Imperator, missa ad Damasum illustri legatione, ut ei significaret ordinationem Nectarij, quæ communi omnium consensu sub præsentia Principis & Concilij generalis peracta fuerat, utque formatam, id est, literas communicatorias, pacis symbolum, ab eo ad Nectarium mitti secundum morem debere insinaret. Memoriam tantæ rei de-

Theodoret. lib. 5.
lib. eccles. cap. 24

Vide infra lib. 74
c. 4. §. 10.

benus Bonifacio I. cujus hæc sunt verba ex epistola ad Episcopos Illyrios: *Clementissime recordationis Princeps Theodosius Nectarij ordinationem, propterea quia in nostra (id est, ejus Pontificis qui tum apostolicæ fedi præsidebat, Damasi nimirum) nomine non esset, habere non existimans firmitatem, missis è latere suo aulicis cum Episcopis formatam huic à sede Romana dirigi regulariter depoposcit, que ejus sacerdotium roboraret. Tunc verò fractæ sunt graves illæ Concilij Italici minæ de quibus paulò antè dicebamus, pacatòque Damaso, pacata etiam est Italia. Valuit itaque ordinatio Nectarij.*

XI. Sed ut ad id revertamur quod de Acholio verè dicebamus, nimirum eum non tenuisse locum Damasi in secunda synodo œcumenica, hinc etiam valida istius rei probatio peti potest, quòd (ut supra illustrissimus Archiepiscopus observavit tanquam rem positam extra omnem controversiam) certum sit eam synodum nullis ornatam fuisse Romanæ Ecclesiæ Legatis. Vnde & Holstenius adnotat eam, quòd absque auctoritate Damasi habita fuerit, pro generali habitam non fuisse ab Ecclesia Romana, quæ nunquam ejus acta probavit. Quanquam si quis heic cum Holstenio contendere veller, opponere illi posset auctoritatem Photij, qui in libro de Synodis adnotat Damasum confirmasse secundam synodum œcumenicam. *Quibus hand multò post, inquit, & Damasus Episcopus Romæ eadem confirmans atque idem sentiens accessit.* Vnde & illustrissimus Cardinalis Baronius observat in annalibus ecclesiasticis hoc Concilium auctoritate Damasi obrinuisse nomen œcumenici Concilij. Nam & Papa Vigilius in epistolis ad Iustinianum Imp. & ad Menam Episcopum C P. item in encyclica ad universam Ecclesiam, in qua exponit causas secessus sui ad sanctam Euphemiam, & quid ibi egerit cum Legatis Iustiniani, confessionem fidei suæ interferens, sanctam synodum Constantinopolitanam c. l. patrum numerat inter quatuor œcumenicas sive generales, exemplum prædecessoris sui Gelasij secutus. Pelagius quoque secundus confessionem fidei suæ mittens universo populo Dei, ita loquitur: *De sanctis verò quatuor Conciliis, id est, Nicæno trecentorum decem & octo, Constantinopolitano centum quinquaginta, Ephesino primo ducentorum, sed & Chalcedonensi sexcentorum triginta, ita me protegente divina misericordia sensisse & usque ad terminum vite meæ sentire toto animo & tota virtute profiteor, ut eas in sanctæ fidei defensione & damnationibus heresum atque hereticorum, utpote sancto firmatas Spiritu, omnimoda devotione custodiam.* Et paulò post: *Similem igitur*

supra scriptis synodis reverentiam me semper exhibiturum esse confido. Et in epistola ad Childebertum Regem Francorum: *Definitiones quoque de eadem catholica fide quæ in quatuor sanctis Conciliis statuta sunt, sed & memorati Pontificis, id est, Leonis primi, quas universalis semper tenuit ac tenet Ecclesia, nos cum Dei auxilio tenere atque defendere presenti ad excellentiam vestram conloquio intimandum necessario judicavi.*

XII. Decessoris sui Pelagij vestigia premeus Gregorius istius nominis primus, cui deinde Magno cognomen hæsit, proficitur alicubi se sancta quatuor Concilia, in quibus Constantinopolitanum istud secundo loco ponit, suscipere & venerari sicut sancti evangelij quatuor libros. Longum esset ire per singulos. Sed tamen prætermitti non debet testimonium Nicolai I. qui ad Michaelem Imperatorem scripsit sanctam secundam synodum apostolicæ sedis auctoritate fultam, Nectarij ordinationem in Ecclesia Constantinopolitana fieri decrevisse: *Et idcirco, inquit, bene & optime sancta secunde synodo apostolicæ sedis auctoritate fulta ita de Nectario placuisse testamur.* Adferri quoque hoc loco debet testimonium Innocentij III. qui ad Hubaldum Episcopum Faventinum in Archiepiscopum Ravennatensem electum scribens anno MCCCVIII. IV. Idus Februarij, antiquorum Pontificum prædecessorum suorum placitis inherens, ita loquitur de Concilio isto Constantinopolitano; licet in facti specie lapsus sit, decretum Photiani Concilij tribuens secundæ synodo œcumenicæ. *Vnde contra dictum Concilium, inquit, cum sit unum ex quatuor principalibus, quæ sicut quatuor Evangelia catholica Ecclesia veneratur, nullatenus videbatur eadem postulatio admittenda.*

XIII. Scio tamen adversus hæc posse reponi Romanam Ecclesiam suscepisse quidem definitionem fidei editam in hoc Concilio Constantinopolitano, ceterum canones illic conditos rejecisse, juxta testimonium ejusdem sancti Gregorij, qui hæc ad Eulogium Episcopum Alexandrinum & Anastasium Antiochenum scribit: *Et canones quidem Constantinopolitani Concilij Eudoxianos damnant. Sed quis fuerit eorum auctor Eudoxius, nequaquam dicunt. Romana autem Ecclesia eisdem canones vel gesta synodi illius hæcenus non habet nec accepit; in hoc autem eandem synodum suscepit quod est per eam contra Macedonium definitum.*

XIV. Testimonium illud sancti Gregorij magnæ esse constat auctoritatis. Non video tamen quomodo convenire ei possit cum ceteris Pontificibus, qui profitentur absque ulla exceptione damnare se hæreses & hære-

Apud Holsten.
Pag. 77.

Vide supra hoc lib.
s. cap. 4. §. 3.

Holsten. in Notis
ad Concil. Rom.
sub Bonif. II.
Pag. 140.

Baron. ad an. 141.

Exat in Appendice
Cod. Theodof.
Pag. 219.

Gelas. I. in Decreto
de libris apocryphis.

S. Greg. I.
Epist. 14.

Nicol. I. ep.
ad Michaelem

Innoc. III. ad
Hubaldum Episcopum
Faventinum

Concil. 7. de
Phot. c. 1. ad
Gregor. 7. c. 4.
c. 1. de apoc.
c. 2.

Vide supra lib. 3.
c. 3. §. 1.

S. Gregor. I.
ad Anastasium

ticos à quatuor sanctis Conciliis damnatos, adeoque illos qui in secunda synodo œcumenica damnati sunt. Damnatio autem Macedonianorum, ut istos exempli causa sumamus, non extat nominatim in Symbolo fidei quod à synodo illa editum habemus, sed in primo canone, in quo etiam damnantur aliorum quorundam hæreticorum errores. Vnde fortassis colligi debet locum S. Gregorij non vacare mendo, tamenetsi ab Hincmaro citetur ut heic editus est. Nam præterea ævo ejus Collectio Canonum à Dionysio Exiguo adornata recepta jamdiu erat in Ecclesia Romana, ut constat ex Cassiodoro. In hac porro Collectione descriptos hodie videmus tres canones Concilij istius Constantinopolitani, non solum in libris editis, sed etiam in omnibus antiquis codicibus. Vnde colligi potest illos ab Ecclesia Romana receptos fuisse ante Gregorij Magni tempora, cessante videlicet causa propter quam repudiati erant, mitigato nimirum dolore quem Pontifices Romani conceperant ex dignitate quæ collata erat Episcopo Constantinopolitano.

XV. Scio, ut antè dixi, adversus ea quæ huc usque dicta sunt reponi posse Romanam Ecclesiam suscepisse quidem definitionem fidei editam in Concilio Constantinopolitano, ceterum canones ejusdem Concilij non recepisse. Verùm satis instituto meo feci, si probatum adversus Holstenium fuerit eam synodum pro generali habitam fuisse à Pontificibus Romanis & ab Ecclesia Romana. Id verò me tot auctoritatibus abundè puto confecisse, superfluumque fore omnem operam quæ in hoc argumento deinceps poneretur. Atque id quidem obtinuit, quamvis ea synodus habitata fuerit absque Damaso & absque auctoritate ejus. Non vident enim qui contrà sentiunt quantam sedi apostolicæ injuriam faciant, quam volunt Constantinopoli fuisse in suo Vicario Acholio qua tempestate jaciebantur fundamenta patriarchatus Constantinopolitani, patriarchatus inquam Constantinopolitani, cui tantis animis & per tot tempora contradixerunt Romani Pontifices tanquam novæ rei & quæ tentata esset adversus statuta Concilij Nicæni.

XVI. Melius igitur cum Romanis agitur, & æquius pro veritate, cum asseritur nul-

lam sedis apostolicæ legationem interfuisse secundæ synodo œcumenicæ, quæ Constantinopoli coacta est. Quod ut etiam Græcorum testimonio conficiamus, utemur auctoritate veteris indiculi septem Conciliorum œcumenicorum qui in veteri codice MS. Bibliothecæ regie præfixus est operibus sancti Basilij. Indiculus ille, ne quid dissimulem, non est admodum vetustus, quippe his quadringentis annis scriptus, ut apparet ex forma litterarum. Descriptum tamen esse ex vetustiori codice, qui ante octavam synodum scriptus fuerit, hinc colligi posse videtur, quod in enumeratione synodorum, Imperatorum, Patriarcharum, quorum temporibus habitæ sunt synodi œcumenicæ, tum etiam urbium in quibus habitæ sunt, & hæreticorum adversus quos ea Concilia celebrata sunt, indiculus ille constanter desinit in septima synodo, quam in Nicæa congregatam prodit adversus Iconomachos sub Constantino & Irene, temporibus Tarasij Patriarchæ CP. & Hadriani Papæ Romani. In fine verò indiculi recensentur Romani Pontifices quorum ævo ea Concilia celebrata sunt, item eorum virorum nomina qui locum ipsorum tenuerunt in synodis œcumenicis. Primo loco ponitur Silvester, cujus locum in Nicæna synodo tenuisse dicuntur Biton & Vicentius. Sequitur Damasus, cujus ævo celebratum est Concilium CP. de quo nunc agimus. Sed in hoc loco, quemadmodum & sub Vigilio, locus Vicariorum relictus est vacuus, quia nulla Romanæ sedis legatio interfuit huic synodo. Post Damasum ponitur Celestinus, cujus locum in Ephesina synodo tenuisse Cyrillum Alexandrinum docet auctor indiculi. Deinde Leo, pro quo Pascasinus & Lucius adfuerunt in Concilio Chalcedonensi. Tum Vigilius; hinc Agatho, cujus locum in sexta synodo tenuisse leguntur Georgius, Theodorus, alter Georgius, & Ioannes. Postremò Adrianus primus, cujus vicem in septima synodo obtinuerunt Petrus & alter Petrus. Vnde constat eam fuisse Græcorum sententiam ut putarent secundam synodum habitam fuisse absque Legatis Romani Pontificis. Operæ autem pretium est heic describere postremam partem illius indiculi, ut res ista melius intelligi possit.

πάπμ.	σίλβε- ρος	χρὶ στίλιος.	δάμασος.	κελε- στίνος.	λέων.	βιγίλλιος.	ἀγάθαν.	ἀδριανός.
τοπο- τηρη- ται.	βίππον, καὶ βικέντιος.			κίριλλος.	πασκα- σίνος. λαχρίσος.		γεώργιος, θεόδωρος. γεώργιος χιωάννης.	πέτρος & πέτρος.